

Obchody 100-lecia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, przemawia dyrektor Anna Piotrowska, a w rolę patrona Instytucji wcielił się Bartosz Golowski, kierownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego, fot. Marta Jesionek

---

ANNA PIOTROWSKA

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Krakowska księżnica

pedagogiczna – jubileusz

100-lecia istnienia

„Biblioteka to przybytek na ścieżaj otwarty, zapraszający każdego w progi.
Wejdz, gościu, i stań się przyjacielem”.

Jan Wiktor

Krótki rys historyczny

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Hugona Kołłątaja w Krakowie powstała w 1922 roku pod nazwą Centralna Biblioteka Nauczycielska Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Jak podaje Józef Grycz, Bibliotekę utworzono z księgozbiorów 12 szkół średnich (10 gimnazjów i 2 seminariów nauczycielskich), uznając, iż żadna z dotychczasowych bibliotek nie zaspokaja oczekiwań kadry nauczycielskiej^[1]. Po odrodzeniu państwa polskiego w 1918 roku podstawowym zadaniem władz oświatowych było przejęcie szkolnictwa porobiorowego i wykształcenie nowych kadr nauczycielskich, gdyż wraz z opuszczeniem Polski przez władze zabobrcze znaczna część nauczycieli niebędących Polakami wyjechała z naszego kraju. Myślą przewodnią Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego – centralnego organu administracji rządowej w II Rzeczypospolitej – było stworzenie odpowiednich warunków pracy nauczyciela do pogłębiania wiedzy ogólnej i zawodowej. O warsztat pracy miały zadbać biblioteki pedagogiczne, których profil zbiorów określono w Statucie Bibliotek Nauczycielskich w Okręgu Szkolnym Krakowskim^[2]. Wskazano w nim, iż biblioteki te gromadzą dzieła i czasopisma z zakresu pedagogiki i dydaktyki, nadto pożądanę są dzieła i czasopisma treści naukowej,

[1] J. Grycz, *Centralna Biblioteka Nauczycielska Okręgu Szkolnego Krakowskiego*, „Przegląd Biblioteczny” 1927, s. 171–174.

[2] *Dziennik Urzędowy dla Okręgu Szkolnego Krakowskiego* Wydawany przez Kuratorium O.S.K. w Krakowie 1926, nr 6, poz. 124.

pozostające w ścisłym związku z pracą nauczyciela. Założenia ówczesnych władz oświatowych pozostały aktualne do dziś. W obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 roku^[3] czytamy, iż do zadań biblioteki należy gromadzenie, opracowywanie, ochrona, przechowywanie i udostępnianie użytkownikom materiałów bibliotecznych, obejmujących w szczególności literaturę z zakresu pedagogiki i nauk pokrewnych oraz publikacje naukowe i popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy objętych ramowymi planami nauczania.

W pierwszych latach funkcjonowania Biblioteka posiadała ponad 9 tysięcy skatalogowanych dzieł, kilkanaście tysięcy broszur oraz ok. 90 tytułów czasopism^[4]. Mieściła się w budynku Gimnazjum św. Anny przy placu Na Groblach 9 (obecnie Liceum im. Bartłomieja Nowodworskiego). Biblioteka rozwijała się szybko i intensywnie. Z informacji Kuratora Okręgu Szkolnego doktora Tadeusza Kupczyńskiego, zamieszczonej w Dzienniku Urzędowym Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego, dowiadujemy się, że w 1930 roku Biblioteka krakowska liczyła już 15 tysięcy tomów i ok. 20 tysięcy broszur^[5].

Biblioteka miała w gmachu Gimnazjum św. Anny bezpieczną siedzibę aż do wybuchu II wojny światowej. Kiedy 6 września 1939 roku Niemcy zajęli budynek szkolny, pracownicy Gimnazjum zdołali uratować tylko część majątku i ciekawsze pozycje książkowe. Pozostały sprzęt i księgozbiór Niemcy wyrzucili na dziedziniec szkoły i spalili^[6]. Nie przetrwały księgi inwentarzowe i katalogi biblioteki ani żadne dokumenty z okresu dwudziestolecia międzywojennego.

Po wyzwoleniu Krakowa, już w lutym 1945 roku przystąpiono do segregowania zachowanych zbiorów znajdujących się w gmachu Szkoły Handlowej przy ul. Brzozowej 5 w Krakowie. Warunki pracy były bardzo ciężkie. Było zimno, brakowało światła, a zbiory pokrywała gruba warstwa kurzu. Do księgozbioru Centralnej Biblioteki Pedagogicznej – bo taką nazwę nadano reaktywowanej po wojnie krakowskiej bibliotece pedagogicznej – przeznaczano książki pedagogiczne, naukowe i czasopisma. Główny księgozbiór Biblioteki przechowywano podczas wojny w Bibliotece Jagiellońskiej i do niego dołączono wyselekcjonowane zbiory. Łącznie zgromadzono ok. 8 tysięcy dzieł. Sporządzano katalog alfabetyczny i działowy książek, aby ułatwić nauczycielom i pracownikom oświaty korzystanie ze zbiorów. Rozpoczął się intensywny rozwój Biblioteki. W 1948 roku księgozbiór Centralnej Biblioteki Pedagogicznej liczył już 60 tysięcy książek i 1400 woluminów czasopism^[7].

[3] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych, Dz.U. 2013, poz. 369.

[4] W. Smoleń, *75 lat Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie*, „Wiadomości Historyczne” 1999, nr 1, s. 14.

[5] Dziennik Urzędowy dla Okręgu Szkolnego Krakowskiego Wydawany przez Kuratorium O.S.K. w Krakowie 1930, nr 2, poz. 43, s. 48–49.

[6] J. Bąk, *Semper in altum*, Kraków 1976, s. 267.

[7] Kronika Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie, t. 1.

Zarządzeniem Ministerstwa Oświaty i Wychowania z dnia 21 maja 1951 roku ogłoszono statut Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej^[8], określając w nim nową nazwę, podstawy prawne, budżet i etaty.

Wcześniej Biblioteka nie posiadała etatowych pracowników, funkcje bibliotekarzy pełnili urlopowani nauczyciele. Nowy statut wprowadził funkcję dyrektora w miejsce kierownika i określił wymagania wobec pracowników, którzy powinni posiadać wyższe wykształcenie pedagogiczne, znajomość języków obcych i przygotowanie bibliotekarskie.

Intensywny przyrost księgozbioru spowodował trudności lokalowe. Biblioteka zajmowała lokal o powierzchni 175 m², a potrzebowała minimum 550. Stanisława Tokarz-Wisłocka sprawująca w tamtym czasie funkcję dyrektora wnosila o lokal mający ok. 2 200 m². 12 maja 1959 roku na sesji Rady Narodowej Miasta Krakowa zapadła decyzja o przydzieleniu 2/3 budynku przy ul. Michałowskiego 10 na potrzeby Biblioteki, jednak dopiero w styczniu 1964 roku podpisano umowę najmu^[9]. Po długim remoncie Biblioteka zmieniła siedzibę w 1968 roku. W listopadzie w „Dzienniku Polskim” ukazała się notatka na temat działalności Biblioteki. Podkreślono, że posiada najbogatsze zbiory spośród bibliotek tego typu w Polsce, a księgozbiór liczy 80 tysięcy woluminów. Uchwałą Rady Ministrów z 20 sierpnia 1968 roku Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie zyskała status naukowej.

Od początku swego istnienia Biblioteka wychodziła naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom nauczycieli. Na konferencjach przedstawiano nowości wydawnicze z zakresu pedagogiki i specjalizacji zawodowej, organizowano liczne wystawy i lekcje pokazowe z zakresu wiedzy o książce dla nauczycieli z terenu całego województwa. Pracownicy brali czynny udział w konferencjach dla bibliotekarzy oraz zamieszczali artykuły w czasopismach branżowych.

W 1972 roku z okazji obchodów 50-lecia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego nadało instytucji imię Hugona Kołłątaja, męża stanu, publicyisty oświeceniowego, katolickiego duchownego, działacza Komisji Edukacji Narodowej i Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, jednego z twórców Konstytucji 3 maja.

W latach osiemdziesiątych Biblioteka nawiązała ścisłą współpracę z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie. Samokształcenie i rozwój kompetencji nauczycieli poprzez studia podyplomowe, seminaria, kursy i konferencje przedmiotowo-metodyczne wymagało wsparcia warsztatowego Biblioteki. W 1986 roku pedagogiczna księżnica krakowska posiadała już ok. 260 tysięcy woluminów. Ponownie pojawiły się problemy lokalowe. W 1987 roku Biblioteka otrzymała dwa pomieszczenia na magazyny przy ulicy Karmelickiej w Krakowie. W 1991 roku zarządzeniem Kuratora Oświaty Biblioteka zmuszona była kolejny raz zmienić siedzibę.

[8] Dziennik Urzędowy Ministerstwa Oświaty i Wychowania, 1951, nr 10, poz. 116.

[9] Kronika Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie, t. 1.

Przeprowadzka trwała do czerwca 1992 roku. W budynkach przy al. Marszałka F. Focha 39 Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Hugona Kołłątaja mieści się do dnia dzisiejszego. W latach dziewięćdziesiątych, w związku z sytuacją w oświacie, Biblioteka borykała się z trudną sytuacją finansową. Wielokrotnie wstrzymywano zakup książek, czasopism, zbiorów audiowizualnych, brakowało sprzętu technicznego, maszyn do pisania, kserokopiarki, komputera. Stanowiło to duże utrudnienie dla czytelników i pracowników. W 1999 roku w związku z wejściem w życie nowej reformy administracyjnej kraju^[10] Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie stała się jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Małopolskiego posiadającą 10 filii: w Chrzanowie, Miechowie, Myślenicach, Nowej Hucie, Olkuszu, Oświęcimiu, Proszowicach, Słomnikach, Suchej Beskidzkiej i Wadowicach. Od tamtej pory sytuacja finansowa Biblioteki zaczęła stopniowo ulegać poprawie.

27 marca 2012 roku została powołana Rada Naukowa Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja jako organ inicjujący, opiniotwórczy i doradczy w zakresie działalności naukowej. Od 2013 roku Biblioteka organizuje Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych. Forum ma za zadanie prezentować ofertę usług bibliotek pedagogicznych w zmieniającym się środowisku, propagować dobre praktyki oraz nowatorskie sposoby pracy z czytelnikiem. Jest miejscem spotkań teoretyków – pracowników naukowych – z praktykami, czyli nauczycielami bibliotekarzami. Spotkania sprzyjają wymianie doświadczeń, zacieśnianiu współpracy oraz wypracowywaniu wspólnych kierunków działań. Po każdym Forum Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie przygotowuje recenzowaną publikację o charakterze monograficznym, noszącą tytuł konferencji, z którą jest związana.

Jubileuszowe obchody 100-lecia istnienia

Rok 2022 jest dla krakowskiej księżnicy pedagogicznej czasem radosnego świętowania. Jedna z najstarszych bibliotek pedagogicznych w Polsce obchodzi 100-lecie swojego istnienia. Z tej okazji od początku roku w mediach społecznościowych publikowano szereg postów dotyczących historii Biblioteki, prezentowano zdjęcia i fragmenty Kronik. Opracowano grę miejską na temat miejsc na mapie Krakowa, z którymi była związana Biblioteka. Przeprowadzono badania ankietowe online wśród czytelników pod hasłem „100 książek na 100-lecie Biblioteki” w celu zebrania tytułów najpopularniejszych książek. Przygotowano wystawę dotyczącą historii Biblioteki, na której zaprezentowano krótki rys historyczny Jubilatki, stare fotografie, kalendarium wydarzeń oraz informacje na temat kierowników i dyrektorów Biblioteki. Ukoronowaniem obchodów 100-lecia Biblioteki była uroczysta konferencja jubileuszowa w dniu 7 października 2022 roku.

W wydarzeniu uczestniczyło wielu znamienitych gości: I wicewojewoda małopolski Ryszard Pagacz, członek Zarządu Województwa Małopolskiego Marta Malec-Lech,

[10] Dziennik Ustaw 1998, nr 96, poz. 603.

radny Województwa Małopolskiego, przewodniczący Komisji Edukacji, Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Sejmiku Województwa Małopolskiego Rafał Kosowski, dyrektor Departamentu Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (UMWM) Dariusz Styrna wraz z zastępcą Agatą Suszczyńską, starszy specjalista ds. strategii i analiz w Kuratorium Oświaty w Krakowie Ewa Włodarczyk reprezentująca Małopolskiego Kuratora Oświaty, prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego Zarządu Okręgu Małopolskiego w Krakowie Arkadiusz Boroń wraz z przewodniczącą Okręgowej Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP Haliną Bryg, wicedyrektor Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli Halina Wesołowska, kierownik projektu „Szkoły Ćwiczeń” w Ośrodku Rozwoju Edukacji w Warszawie Agnieszka Pietryka, kierownik Zespołu ds. Szkolnictwa Regionalnego UMWM Agata Tatara oraz kierownik Zespołu ds. Realizacji Projektów UMWM Joanna Kawalec. Obecni byli także członkowie Rady Naukowej Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie: dr hab. Magdalena Wójcik, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr hab. Remigiusz Sapa, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, dr Jan Argasiński z Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr Agnieszka Fluda-Krokos, dyrektor Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie, a także dr Dagmara Kawoń-Noga z Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, Wydziału Ekonomicznego w Opolu oraz Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu. Udział w wydarzeniu wzięli również dyrektorzy zaprzyjaźnionych bibliotek pedagogicznych z Poznania, Elbląga, Nowego Sącza, Tarnowa, Warszawy i Skawiny. Gościliśmy również dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie Jerzego Woźniakiewicza oraz wicedyrektor Biblioteki Głównej AGH Agnieszkę Podrazik.

Po powitaniu zgromadzonych Gości i przyjęciu okolicznościowych gratulacji, prezentów i kwiatów przystąpiono do prezentacji referatów. Dr Agnieszka Fluda-Krokos w referacie pt. *Biblioteki pedagogiczne ponad 100 lat w służbie edukacji* scharakteryzowała biblioteki pedagogiczne oraz omówiła ich historię. Następnie dyrektor Anna Piotrowska w prezentacji *Krakowska księżnica pedagogiczna, czyli kilka słów o Jubilatce* opowiedziała o dziejach stuletniej Biblioteki. Dr Jan Argasiński swoim wykładem *Cyber-farmakon. Współczesne technologie pisma i rozumienia* wprowadził uczestników w świat nowych technologii.

Ważnym punktem programu uroczystości jubileuszowych była prezentacja przygotowanej przez Pracowników Biblioteki publikacji pt. *Od znaku do litery*. Autorami tekstu są Katarzyna Mojska, Karol Baranowski, Anna Piotrowska i Wiktor Wiater. Książka zawiera aplikację AR (*augmented reality* – rozszerzonej rzeczywistości), którą opracowali studenci kierunku informatyka gier komputerowych Uniwersytetu Jagiellońskiego – Anna Hosumbek i Michał Biernat. Wyjątkowe ilustracje do książki wykonał Wiktor Wiater, absolwent Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, nauczyciel Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. J. Kluzy. Publikacja *Od znaku do litery* jest nowatorskim narzędziem pozwalającym na korzystanie z cyfrowych rozwiązań przy odbiorze treści.

Twórcy publikacji *Od znaku do litery*; od lewej: Karol Baranowski, Katarzyna Mojska (nauczyciele bibliotekarze Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej, autorzy tekstu) oraz Michał Biernat i Anna Hosumbek (studenci Informatyki Gier Komputerowych UJ, autorzy aplikacji rozszerzonej rzeczywistości), fot. Marta Jesionek

Uroczystość jubileuszową uświetnił koncert wokально-instrumentalny pod kierownictwem muzycznym Dawida Rudnickiego, podczas którego goście mieli okazję wysłuchać repertuaru związanego tematycznie z literaturą i biblioteką, takich jak *Piosenka Maryli* (słowa i muzyka Marian Hemar), *Mała książka – wielki człowiek* (słowa i muzyka Igor Jaszczuk z repertuaru Mieczysława Szczęśniaka), *Świetna książka* (słowa i muzyka Kabaret OTTO), a także piosenkę *Biblioteka* specjalnie napisaną i skomponowaną dla Jubilatki przez Dawida Rudnickiego w wykonaniu solistki Katarzyny Zawiślak-Dolny.

Plany na przyszłość

Dzisiejsza biblioteka pedagogiczna pełni nadal, jak przed laty, ważną funkcję edukacyjną w środowisku oświatowym^[11]. W myśl

[11] M. Truszczyńska, A. Walska-Golowska, *Edukacyjna rola Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki Kraków” 1:2017, s. 269–285.

przywoływanego wyżej Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 28 lutego 2013 roku^[12] jednym z zadań bibliotek pedagogicznych jest organizowanie oraz prowadzenie wspomagania szkół i placówek oświatowych, a także pracujących w nich nauczycieli w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych z uwzględnieniem wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych. W dobie informatyzacji i globalizacji wiedzy sposób przekazywania treści i docierania do uczniów musi się zmieniać. Nauczyciele stają przed trudnym wyzwaniem – jak uczyć, aby zainteresować i przyciągnąć uwagę pokolenia nazywanego cyfrowymi tubylcami, podczas gdy sami należą do pokolenia cyfrowych imigrantów^[13]. Biblioteki pedagogiczne stają się dla nauczycieli ważnymi partnerami w kształtowaniu kluczowych kompetencji z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Obszary, na które obecnie zwraca się szczególną uwagę, to rozwijanie umiejętności informacyjnych i medialnych, wykorzystanie serwisów społecznościowych, blogów, wirtualnych sieci współpracy, prezentowanie sposobów uatrakcyjniania procesu dydaktycznego, poznawanie mobilnych aplikacji edukacyjnych, naukę programowania, wykorzystanie narzędzi interaktywnych, otwartych zasobów edukacyjnych i platform e-learningowych.

Szkoły są otwarte na nowe wyzwania i rozwijanie kompetencji młodego pokolenia poprzez powszechne stosowanie w praktyce dydaktycznej interaktywnych metod aktywizujących ucznia oraz indywidualizujących uczenie. Biblioteki pedagogiczne mają szczególne zadania w zakresie edukacji i wspierania procesu nauczania oraz rozwijania kompetencji potrzebnych do sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie ery cyfrowej, nie tylko w aspekcie zawodowym, ale także w życiu osobistym i społecznym. W tym kontekście każda nowa, niekonwencjonalna forma promowania czytelnictwa stanowi cenną inicjatywę. Wspomniana wcześniej książeczka *Od znaku do litery* przygotowana przez nauczycieli bibliotekarzy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie jest przykładem nowatorskiego narzędzia pozwalającego na korzystanie z cyfrowych rozwiązań przy odbiorze treści.

Powstanie publikacji wiąże się z prowadzonymi przez nauczycieli bibliotekarzy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie zajęciami dla uczniów klas 2–4 szkół podstawowych na temat historii pisma. Podczas warsztatów uczniowie wykonują ćwiczenia, poznając metody i techniki pisania stosowane przez ludzi wiele setek lat temu. Zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem, stąd zrodził się pomysł wzbogacenia ich o książkę z wykorzystaniem nowych technologii. Książeczce towarzyszy aplikacja, dzięki której uczeń może zobaczyć trójwymiarowy obraz

---

[12] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych, Dz.U. 2013, poz. 369.

[13] L. Hojnacki, *Cyfrowych tubylców trzeba uczyć inaczej. Dlaczego i jak – wprowadzenie*, w: *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej*, red. nauk. P. Plichta, J. Pyżalski, Łódź 2013, s. 41–63.

zachowanych do dzisiaj artefaktów związanych z historią pisma. Rozszerzona rzeczywistość angażuje wiele zmysłów, czyniąc naukę ciekawszą i bardziej atrakcyjną. Pragniemy łączyć przeszłość z przyszłością, ukazywać ważne, historyczne treści w nowy, niekonwencjonalny sposób. Prowadzimy warsztaty dla nauczycieli i zajęcia dla uczniów.

Profesjonalizm, otwartość, życzliwość to motto przyświecające wszystkim działaniom Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie.

Biblioteka wraz ze swoją ofertą służy szerokiemu gronu użytkowników. To Biblioteka na całe życie, z której korzystać mogą dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie, nauczyciele, oraz wszyscy uczący się i poszerzający swoje kompetencje, w tym także seniorzy. Warto odwiedzić mury szacownej Jubilatki i zapoznać się z bogatym, niezwykle cennym i wciąż poszerzanym księgozbiorem zawierającym m.in. literaturę źródłową z dziedziny wychowania, pedagogiki i organizacji szkolnictwa, a także największy w Polsce zbiór przedwojennych sprawozdań szkolnych oraz starodruki z okresu działalności Komisji Edukacji Narodowej. W Bibliotece czeka na użytkowników profesjonalna kadra nauczycieli bibliotekarzy, podnosząca systematycznie kwalifikacje, aby jak najlepiej i najskuteczniej, z wykorzystaniem nowych technologii, wspierać użytkowników w poszukiwaniu literatury i różnych źródeł informacji.

STRESZCZENIE

ANNA PIOTROWSKA

Krakowska księżnica pedagogiczna – jubileusz 100-lecia istnienia

Tekst powstały z okazji jubileuszu 100-lecia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie przedstawia dzieje instytucji, w tym zmiany prawnych i organizacyjnych ram działalności, zawiera sprawozdanie z jubileuszowej konferencji (7.10.2022 r.), a także prezentuje najnowszą działalność, jak towarzysząca książce edukacyjna aplikacja na smartfony *Od znaku do litery*, oraz plany na przyszłość.

SŁOWA KLUCZOWE

biblioteki pedagogiczne, dzieje książki, wspieranie edukacji, kształcenie nauczycieli

SUMMARY

ANNA PIOTROWSKA

Krakow Pedagogical Library's Centenary

The paper written on the occasion of the centenary of the Pedagogical Library in Krakow describes the history of the institution, including the changes of its legal and organisational framework. It presents a report from the centenary conference (07/10/2022), as well as recounts the latest operations, such as the *Od znaku do litery* (From Symbol to Letter) Educational Mobile App supplementing the book published under the same title. It also outlines the library's plans for the future.

SŁOWA KLUCZOWE

pedagogical libraries, book history, education support, teacher training

BIBLIOGRAFIA

- Bąk J., *Semper in altum. Z dziejów Szkół Nowodoworskich*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1976.
- Dziennik Urzędowy dla Okręgu Szkolnego Krakowskiego Wydawany przez Kuratorium O.S.K. w Krakowie 1926, nr 6, poz. 124.
- Dziennik Urzędowy dla Okręgu Szkolnego Krakowskiego Wydawany przez Kuratorium O.S.K. w Krakowie 1930, nr 2, poz. 43.
- Dziennik Urzędowy Ministerstwa Oświaty i Wychowania, 1951, nr 10, poz. 116.
- Grycz J., *Centralna Biblioteka Nauczycielska Okręgu Szkolnego Krakowskiego*, „Przegląd Biblioteczny” 1: 1927, s. 171–174.
- Hojnacki L., *Cyfrowych tubylców trzeba uczyć inaczej. Dlaczego i jak – wprowadzenie*, w: *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej*, red. nauk. P. Plichta, J. Pyżalski, Regionalne Centrum Polityki Społecznej, Łódź 2013, s. 41–63.
- Kronika Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie, t. 1.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczególnych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych, Dz.U. 2013, poz. 369.
- Smoleń W., *75 lat Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie*, „Wiadomości Historyczne” 1999, nr 1.
- Truszczyńska M., Walska-Golowska A., *Edukacyjna rola Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki Kraków” 1: 2017, s. 269–285.
- Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, Dziennik Ustaw 1998, nr 96, poz. 603.